

SZENTES ÉS VIDÉKE

POLITIKAI LAP.

A CSONGRÁDVÁRMEGYEI GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KOZLÖNYE.

Megjelen vasárnap és esztörtökön.

Előfizetési ár:

Begyedőre 3 korona 50 fillér. félévre 5 kor. Egész évre 10 kor.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Kossuth-tér, Haris-ház,
hová a kéziratok címzendők.

Hirdetéseket és nyilttéri közleményeket

a kiadóhivatal

mérsékelt áron számít fel.

A debreczeni eset.

Debrecenben félholtra verték a nem is hivatalos minőségben odaütözött, ujonnan kinevezett főispánt. A fővárosi lapok egy része úgy dicsőítette ezt az embertelen brutalitást, mintha az valami fenséges népitélet lett volna. Pedig ha népitélet csakugyan a debreczeni eset, amiben tamáskodunk, akkor Isten legyen könyörületes szegény hazánkhoz. Mert a valóban elszánt nemzetek nem így küzdenek az alkotmányuk igazaiért. Az ilyen nemzetek küzdelmében van hősiesség és emelkedettség. Ha sujtanak, az igazság rózsájává formázzák a vérfoltot is. A tragédia nem aljasul útálatos komédiává a kezük alatt. A szenvedélyük nem torzul el utcai röhejé. Nem játszanak a halállal, hanem idéznek és parancsolnak neki. Akit megölnek; nem áldozatuk az, hanem elítéltjük. Ha ravatalt ácsolnak, akkor halottat teritenek rá. De orozva és gyáván nem sujtanak és nem küzdenek védtelen emberek ellen, mikor kereshetik az összeütközést nyíltan és bátran a fegyveres hatalommal is. A jognak nem kell bujkálnia a nyers erő elől; ha bujkál, hát akkor a jogból hiányzik az igazság és ekkor éppen olyan

erkölcstelen és brutális, mint a fegyver' amely az igazsággal nem törődik.

A debreczeni véres eset arizonai stílusa egyszerűen undorító. Egy mozanata se volt, amely a tömeg-szenvedély vad fenségességig emelkedett volna. Rekedté kiabálhatta ott magát több ezer ember, de egynek se volt olyan szava, amely a baha tragikumát festhette volna lázító keserűséggel. Utótsujtott ott tudja isten, hány kéz, de csak úgy, ahogy utcai duhajok szoktak ültgelni. Betyárkodva, tombolva, korcsmai tempóval. Csak felsüvöltött volna egy hang is a forradalmi szimfóniák országrázó zenéjéből, csak emelkedett volna egyetlen kéz a szembezálló hátorság dacos nyíltságával, csak lettek volna az emberek bátorok és merészek, ha hősek lenni nem tudtak is; mondtak volna, vagy tették volna valamit, ami a botránycsináló előkészített dühét a nemzeti harag izzó tüzeiben lüszlított volna meg, akkor a debreczeni népitélet magasztosnak dicsőítőnek, akkor volna a debreczeni példának intő, megfélemlítő ereje, akkor hinni lehetne, hogy el a nép nem retteg a fegyveres hatalomtól sem, hogy a küzdelme komoly és elszánt egészen a halálig, hogy inkább keresi a dicső elbukást, mint a

dicsőtelen nyugalmat, hogy nemcsak bujtogat, de ha kell, fel tud lázadni is — egészen a forradalomig.

A békét óhajtjuk, annak vagyunk és leszünk mindig a szószólói. A megfázás ellen is vigyázva óvakodó lomha, forradalmárok láttára mást nem is cselekedhetünk. A vezér uraknak kell elől járni és nem hátra rejtőzni, ha azt akarják, hogy a küzdők sorába álljunk mindannyian. Rang, hatalom, kövér konkok: ezekre nem leselkedünk. Vezéri sorba se vágyakozunk mi névtelen napszámások. Irigység és féltékenység se bánt minket. De a magyar becsületet nem hagyjuk. Helyt állunk a sorban, ha tenni kell, mint közkatónak. De tessék igazán cselekedni. Se szónoklatokkal, se lázító beszédekkel, se a mások lepecskondiázásával, se azzal, hogy mindenkit, aki velünk nem tart, hazaárulónak kiáltunk ki, a nemzetet megmenteni nem lehet. Tessék a nemzet igazaiért úgy küzdeni, ahogy küzdeni tudnak az állásukért, a krajcáros érdekeikért és akkor nincs elveszve ez a szerencsétlen ország. De addig, amíg csak öklelőznek, amíg fogcsikorgatásban meritik ki az erejüket, amíg kétezer embert heccelnek neki egy védtelen embernek, amíg jómaguk be-

TÁRCA.

Lesben.

Kipusztult a sok nyúl a fűzes-irtásból, Vadkacsa se röpöpn a közeli sásból; Egy-két veréb csattog köröttem a réten, Néhány varjú suhan keresztül a légen.

Csillogó hólepel borítja a földet, Nem látni a fákon egy levelnyi zöldet, Csend az egész rónán, egy lövés se hallszik, Vastag kérge alatt a Tisza is alszik...

Valami mondhatlan szomorúság száll meg, Repülő képzelmem a Dunánál áll meg, Faloták a partján, nagy kőhidak rajta, Bűn, nyomor, csillogás ezerféle rajta...

Édes kicsi falum, drága pusztaságom, Te voltál a dajkám, te vagy a világom! Mit nekem a város millió csabjával, Mit nekem a Duna, kövezett partjával!

Csobogj a fülembé, szöke Tisza habja Szőj te is, ringass el, kis falum harangja! Itt éri az örök, a megváltó álom — S a Duna felé még a lelke sem szálljon.

Balla Miklós.

Amit az óra beszél.

Irtó: Jules Lermína.

Remekmű volt szépen kidolgozott szerényével, széles számlapjával, melyen az órák zománccsámokban emelkedtek ki Rézingája úgy fényelt, mint az arany, amikor az üveg meggett ide-oda ingott. Mindenki megcsodálta, aki Pierret óras kirakatában megpillantotta és a bolt ajtaja előtt allandóan sok kíváncsi állott.

Pierret óras még fiatal ember volt, körülbelül harmincz éves, mégis mindig szomorú volt és keveset beszélt. Ennek oka az volt, hogy egy nagy fájdalmat szenvedett el életében.

Ezelőtt 7 évvel, amidőn katonai kötelezettségét teljesítette, atyját ugyanebben a boltban meggyilkolták. Amikor a borzasztó katasztrófáról értesült, hazasiertt.

Ki volt a gyilkos? Kin bosszolja meg az aggastyánt, ki soha senkit sem bántott és aki neki olyan jó atya volt? A gyilkost nem tudták felfedezni, noha 10,000 frankot rabolt el, melyet az apa lassanként takarított össze fia számára.

Minden kutatás eredménytelen maradt

Pierret katonai idejének kitöltése után hazament, hogy a meggyilkolt házában üzletet alapítson. A munkában keresett feledést bánatára. E reménye azonban nem teljesedett. Éjszakánként a faluban bojongott. mintha valakit keresett volna. Ez a valaki bizonyára a gonosztevő volt. De ez sokkal óvatossabb volt, semhogy magát valamive elárulta volna. És az idő mult: hetek, hónapok, évek teltek el. Senki sem gondolt többé,

Sirolin

Emeli az étvágyat és a testiényt, megszűnteti a köhögést, váládékat, éjjeli izzadást.

Tüdőbetegségek, számar-köhöges, skrofulozis, influenza
ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mint hogy értéketlen utánzatokat is kínálnak, kérjen mindenkor „Roche” eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Sváj).

„Roche”

Kapható orvosi rendelésre a gyógyszerárban. — Ára lvegenként 4.— korona.

vonulnak az immunitással jól védett sánckokba és tisztviselőket szorítanak előre a tűzvassalba, hogy azok azt se tudják, melyik újjak fáj kevésbé, ha beleharagnak, addig hiába harsogják akármilyen feli szájjal, hogy komoly küzdelmet akarnak és amíg a haza ezer veszedelme középett csak komédiáznak, addig természetes, hogy inkább küzdünk a békéért, — amely legalább a pusztulástól mentheti meg az országot.

Persze, ez az aggodalom, aminek mi kifejezést adunk és amely nem azonos a szövethetett pártok aggodalmával, ma sokak szemében nem is hazafias, mert az országot a pusztulástól félteni: manap nem hazafias dolog. Hogy is volna az, mikor most az a jelszó: hadd legyen inkább nyílt abszolútizmus, mint ez a se hideg, se meleg, törvénytelen állapot. Csak hadd jöjjön a nyomor és a szenvedés. Legalább igaz képében ismerjük meg Bécsét.

De hát miért kell nekünk Bécsről okvetlenül lerántani az álarcot, ha úgy is tudjuk, mit rejtget? Ha tudjuk, hogy iszonyú és rémületes. Medúza-lej veri majd gonosz igézzettel a nemzetet, ha álorta nélkül mered rá? Ezért a lélektani tanulmányért nagyon nagy árt kellene fizetnünk. Holott a nemzetnek jogok kellene és nem lélektani bölcseségek. Béke kell és a gyarapodáshoz erő, nem nyomor és szenvedés.

A nyomort és a szenvedést ne igen idézzessük. Nem jó az ördögöt a faira festeni. A nyomor és a szenvedés nem akkor szakad a nemzetre, amikor ez erejének teljességében, igazságának meggyőződésében, áldozatkészségének felemelő tudatában küzd és harcol. A nyomor és a szenvedés csak az erőtlenység, a kapzsiság, a gyávaság útjain kulloghat be az országba.

Akik azt mondják, hogy hadd jöjjön inkább a nyílt abszolútizmus, azok ezt csak azért mondják, mert tudják, hogy nincs erejük az abszolútizmust újjában megállítani. Tudják, hogy ha az abszolútizmus förgötte végigsöpri majd az országot, akkor nagyot fordulhat a népharag és azok ellen támad, akik addig piszkálták az úszköt, amíg az ország lángba nem borult tőle. Ez ellen a népharag ellen védekeznek már most, mikor a köztudatba bele ójtják a mérget és hirdetik, hogy jobb a nyílt abszolútizmus hogy ha itt lesz, hát ne érje őket a vád, mert vádat nem érdemelnek olyasvalamiért, amit jobbnak hirdettek az előző állapotnál.

Ez az előrelátó bölcsesség nem egy testvér a forradalmi bátorsággal. Akik el akarják tűrni azt a megalázó gondolatot, hogy alkotmányunknak még a látszata is akár csak egy napra is eltiportassék, azok ne verjék a mellüket és ne dicsekedjenek azzal, hogy ők az alkotmányt védik. Rettenetes védelem az, amely alatt az alkotmány elvész. Akik csak így tudják megvédeni az alkotmányt, azok onthatnak idegen vért, annyit is, amennyit Oroszországban ontanak mostanság, — a hősködésük mégsem igazi küzdelem és az ítéletük nem népiélet, hanem merénylet a törvényes rend ellen. Ilyen forradalmak és ilyen népiéletek csakis a büntető bíróság elé valók. A történelem forrúma né idezse senki az ilyen csinylveket, mert Klio kitépné a szabadságharcok eddigi összes dicső lapjait a történelem könyvéből, hogy a megszentelt papirlapok össze ne keveredjenek valamiképpen a bohóc-forradalom kalendáriumi krónikájával.

— Nagy halára köteleznie, szomszéd.

Jacques Locardot nem nagyon szerették a faluban. Először azért, mert nagyon hirtelen gazdagodott meg. Mintha égből pottyant volna le hozzá a szerencse, messze vidékről kapott örökséget és e vagyont kölcsönügyletekkel gyarapította és nagy kamatokat szedett adósaitól. Kérkedett gazdagságával és hízelt hiúságának, hogy általában a falu királyának hívták. E hiúságánál fogva birta rá Pierret szomszédja arra, hogy az óra megvásárlása végett az órásboltba elmenjen.

Kezdetben a dolyfós paraszt hallani sem akart arról, hogy az éhenkórász óráslégyt latogatásával megtisztelje. Hogy Pierretet nemcsak lenézte, hanem haragudott is rá, ez feltűnt Pierret szomszédjának és meg is kérdezte a parasztot, hogy miért nehezti az órára.

— Ejh semmiért, — válaszolt Jacques Locard büszkén, — Arra hagragszom, akire kedvem tartja és nekem nem tetszik annak a gyászvitéznek a halottairató ábrázata! . . . De nehogyan azt higgye, hogy nem merek a boltjába bemenni, menjünk oda! Ugy is rég szeretnék már egy olyan órát venni, a milyen még ebben a faluban senkinek sincsen.

Eközben sűrűn öntött magának az előtte álló vörös borból. Végül felállott, mint aki indulni készül, de aztán ismét leült.

Nem pusztult bele. A függetlenség pártján bölcs mérseklete révén is alólánosan és méltán tisztelt vezére: Kossuth Ferenc az újvi beszédében megállapította, hogy a végtelenbe húzódó politikai válság nagy károkat okozott ugyan, de — az ország azért nem pusztult bele.

Igaza van az illusztris pártvezérnek: az ország csakugyan nem pusztult még el; de ha a válság még sokáig tart és az ország kénytelen lesz még sokáig viselni és szenvedni azokat a nagy károkat, amiket ő felpanaszolt s amelyek a válságos viszonyok öregedésével súly és értékben egyre fokozódnak, sőt hatványozódnak, akkor bizony szomorú vigasztalás az, hogy még nem pusztult bele az ország a válság okozta károka, mert hiszen ha így haladunk a békét hozó győzelemig, akkor kánya tudja, mit csinálunk majdan az elérhető vívmányokkal s hogy vajjon mi hasznát veheti majd azoknak egy elgyengült koldusországnak?

Olvassa csak el bárki is figyelemmel az összes újvi politikai beszédeket. Minden sorban, minden kimondott gondolatban ott van a békés kibontakozásra való vágyakozás. Minden szónok és vezér, pártállásra való tekintet nélkül békeséget hirdet, békeséget óhajt. De valamennyien kivétel nélkül körülbástyáztak magukat a legkülönbözőbb fenntartásokkal, mikor a béke lehetőségéről beszélnek.

E részben a kormányelnök beszéde se képez kivételt. S ez a beszéd egyenességével különbözik csak a többtől, mikor szemrehányással, sőt súlyos váddal illeti a parlamenti többséget, mikor határozatlan kimondja, hogy ez a többség sok bajtól mentette volna meg az országot, ha a januári választások után, ahogy többséggé lett kabinclakításra vállalkozott volna. Hiszen ha a parlamenti többség kormánya állott

— Nem megyek, még sem megyek — szolt komoran.

— No de ilyet — szolt csodálkozva a szomszéd, — mar most igazan azt kell hinned, hogy félsz Pierrettől?

— Félek? No most csak azért is elmegyek hozzá! Gyertünk!

Az óra nézőcsésével a szemén, szorgalmasan dolgozott, midőn a gögös paraszt, kit szomszédja kísért, nagy garral a boltjába lépett.

Köszöntésre sem méltatta az órát, hanem a szomszédhoz fordulva, kiesinylő taglejtéssel mutatót a nevezetes órára.

— Ez az? — kérdezte gúnyosan.

Valóságban az óra tüstént megtetszett neki, de ezt egy világrt sem arulta volna el.

Pierret udvariasan felállt. Locard allandóan a háát mutatta neki, kétségkívül parasztdolyfóból. Különböben nem sokat alkudozott, hanem megvette az órát 250 frankért azzal a feltétellel, hogy azt még aznap fel kell állítani az édlő szobájában.

— Te pedig jöjj el hozzám ma este vacsorára, — szolt a szomszédnak. — Eljön néhány új szomszéd is, töltünk el egy jó estét az jó óra tiszteletére!

Ezzel kezét nyújtott neki s eltávozott anélkül, hogy az órát egy pillantásra is méltatta volna.

— Mit vétett ön szomszéd ennek a Locardnak, hogy még a szemébe sem tud önnök nézni?

az aldozatra, kivéven a fiat . . . és a bűnöst.

Nemrég Pierret Párisban járt bevasárlás céljából. Onnan hozta a gyönyörű ingáorát melyért mindenki megirigyelte. A vidéken szeretik a nehéz, szilárd bútorokat és ez az óraszerkezet igazán nagyon erős volt. »Vajjon miibe kerülhet?« — kíváncsiskodott egyik is, másik is.

— Tessék belépni uraim, — szolt udvariasan Pierret a boltja elé csoportosult embereknek. — Ilyenkor vége hossza nem volt a kérdéseknek és találgatásoknak. — Mennyibe kerül? — Száz tallérba. — Hm Kissé drága. — Igaz, hogy ilyen nincs több, mint Pierret mondta, de 100 tallér! — Bizony sok pénz, vajjon út-e az óra? — Persze, hallja csak!

Az óras megszólaltatta; erős, mély csengése volt.

— Bizony sajnálom, hogy megvettem, — mondta egy napon Pierret bosszusan. — Senkinek sem kell.

— Senkinek sem kell? — válaszolt egy szomszédja. Mi bizony szegények vagyunk hozzá, de van itt valaki . . .

— Igazán, ugyan ki?

— Nos Locard, a szép Locard, aki nem sokára házasodik és nem nagyon veri fogához a garast.

— Talán felemlítné nek!

— Szívesen, majd megcsiklandozom a hiúságát. Mert nagyon híu ember.

volna az ügyek élén, ahogy ezt Kossuth Ferenc is többször határozottan óhajtotta, — felelősségének tudatában kétségtelenül igyekezett volna kiegyenlíteni azokat: a nagy horderejű érdekelletteket, melyek így még ma is összejöttökben vannak egymással.

A felett csak az elvakultság vitázhat, hogy az országot kormány nélkül hagyni nem lehetett mikor Tisza Istvánnak és kormányának távoznia kellett helyéről és hogy a koalíció óriási hibát követett el, mikor a koronát abba a kényszerhelyzetbe sodorta, hogy a parlamenti többségen kívül keressék azokat a férfiakat, akik kormányalakításra vállalkoznak. És föltétlenül igazság az is, hogy a parlamenti többségnek nemcsak joga, de szigorú alkotmányos kötelessége is átvenni az ország kormányát.

Érezte és átértette ezt Kossuth Ferenc is már régtől; hiszen ennek többszöri kifejezést is adott és éppen azért igyekezett most újévi beszédében is megnyugtatóni önmagát, mondván, hogy: a válság nagy károkat okozott ugyan az országban, de az ország még sem pusztult bele ezekbe a károkbá. Gyenge vigasztalódás biz ez és alig hisszük, hogy az ilyen politika nyilatkozat csak valamennyire is megnyugtatóna azokat a komoly és józan elfogulatlansággal gondolkodó, hazafias érzésű polgárokat, akik ma a nemzet sorsán méltán aggodalmaskodnak.

Nem lehet az a célja semmiféle hazafias küzdelemnek, hogy végül elpusztuljon minden nemzeti erő. Semminél alig valamivel többet, vagy éppen semmit sem érnek a közjogi vívmányok, ha egy nyomorba jutott, gazdaságilag évtizedekre visszavetett népességnek jutnak osztályrészü. Az anyagiak tönkretételé minden — még olyan jelentősnek tetsző vívmány jelentőségét is semmivé pocskolja; a nemzeti vágyak teljesülése csak egy jólétben élő ország lakosságának önbecsítését képes kielégíteni.

Le kell határoznunk a bástyákat, melyekkel az újévi üdvözlések szónokai körlevették a békevágyakat. Békességet kell teremteni mindenütt az egész országban.

Minden becsültes magyar ember azt tartsa most hazafias kötelességének, hogy az ellentétek élet saját hatáskörében is, amennyire csak tőle telik, leköszörülje. Az államférfiakot egyenesen követelje meg az ország lakossága minden politikai pártot azt, hogy a béke mielőbbi helyreállításán, pártérdek és párt szempontok feltevével, egyéni törekvése visszahagyásával önzetlenül fáradjanak. Igyekezzünk azért, hogy a már eddig elfecsérelt erőket visszazerezzük és ne várjuk — alkotmányvédelem örve alatt — hogy az ország ebbe az aldatlan harcba belepustuljon.

A béke helyreállításának meg van az egyenes és — tegyük hozzá — egyetlen módja. Ismerje el mindenki igazságát azt, hogy a parlamenti többségnek kötelessége kormányalakításra vállalkozni; ismerje el mindenki azt, hogy csakis egy többségi kormány élén álló férfiaknak lehet módjukban kiegyenlíteni azokat az érdekelletteket, melyek kiegyenlítésre várnak. Ha ehhez a megismeréshez eljutunk mindannyian: nem pusztul bele az ország.

Personál és realitáció.

— Aktuális, de nem politikai. —

Ha figyelemmel kísérjük az újabb és legújabb világtörténelem eseményeit, ahhoz az eredményhez fogunk jutni, hogy a népek igyekeznek minél nagyobb csoportokhoz csatlakozni, mert joggal azt vélik, hogy a kultúra adataiban leginkább és legbiztosabban részesülnek, ha egy nagyhatalomhoz tartoznak, vagyis egy akkora nagy és olyan hatalmas csoportjához az emberiségnek, melynek, állásfoglalása igazán nagy és több nép sorsát érintő kérdésekben is döntő lehet.

Ezel szemben állanak a kis népek, melyek lehetnek ugyan épp oly hazafiasak

de a saját kis országuk határán túl csak nagyon kivételesen érvényesíthetik a befolyásukat. Rendszerint több ilyen kis népet vagy a közös származás, vagy a vallás, néha az anyagi érdekek kapcsa fűz össze és e szerint ismét csoportosulni igyekeznek, míg végre összeolvadva, vagy más nagyobb népcsoportba beleolvadva, egy újabb államalkotó processzus folyik le, illetve képződik egy újabb szomattevő faktora az összemberiségnek és napvilágot lát egy új nagyhatalom.

Ez rendszerint nem szokott márl-holnapra történni, honnan egy hosszantartó történelmi folyamatnak a keretén belül szokott megvalósulni, nem emberéletek árán, ontlen aldozatok, lelketlen tusák, teoretikus fejtegetések és okoskodások, lekészött szavak, szegénytelen bűnök és dicső lény kíséretében.

Ki tudná megmondani, hanem jön egy nép és hova megy? Mi a kezdet, mi a vége? Egy ismeretlen és sötét múlt homályából kikerülve, hódít, küzd és győz, vagy megsemmisül és helyet enged egy újabb hódítóknak, ki végre teljesen magáévá téve egy kis darabját a földnek, arra reátsi a maga nemzeti jellegének pecsétjét.

Ezen a processzuson átesik és áteset minden nép, ez az életrevalóságának a főpróbája, mely nélkül vezérszerepre szert nem tehet.

Atetünk ezen mi is és kevés nép életében szűródött le a történelmi fejlődés oly megzakodhatóan, oly nehezen és annyl nem emberélet árán, mint Magyarország életében.

Kikerülve Aзиaból, az emberiség rejtélyes bölcsőjéből, harcoltunk, hódítottunk, küzdöttünk, győztünk, beléptünk a nyugati kultúrában részesülő keresztény államok sorába, több ízben elnyomattunk, míg végre napvilágot látott a mostani Magyarország, a monarchianak Ausztriával egyenjogú részese és idővel ereje és tamazsa.

Ezer évvel ezelőtt kikerültünk a mihikus Lebediából és ma nagy részben a mi vállainkon nyugszik annak a nagyhatalomnak sorsa, mely Európa szívében fekszik, melynek sorsa érinti mind a többi világhatalom sorsát egyaránt.

Mily nagy cszemék foglalkoztatták Deák Ferencnek hatalmas agyát, mikor a kiegyezés nagy műve létrejött és így a monarchia belépett a nagyhatalmak sorába? Akkor is

legszebb helyen állították fel. Az asztal körül, mely szinte görnyed a sok jó étel és ital súlya alatt, vidáman kocintgatnak a vendégek a bőkezű házigazdájuk egészségségére.

Tizenegy óra. Az ingaóra út. Mindenki elhalgat. Locard el van ragadtatva. Mily gyönyörű hang! Elvész éjjel szívesen hallgatna. Be is kell várni a tizenkettőt! Bort, puncsot ide! A puncsot meggyújtják, a lámpákat eloltják! Milyen kísértetiesen mulatógos jelenet lesz, ha az óra tizenkettőt üt.

A házigazda és a vendégsereg féltett állapotban. Ki kell nyitni az ablakokat! Hadd tudják meg az emberek, hogy Locard vendégei nem unatkoznak. Öt perc múlva éjjel lesz. Egy, kettő, gyujtsuk meg a puncsot! A langok fellobognak, kéken és sárgán. Oltsuk el a lámpákat! Az arcok ibolyaszínűek az égő szesz sugártól. Mily mulatógos! Üt az óra... Nem!

— Jacques Locard! Jacques Locard!
— Mi ez? Ki beszél? Honnan jön ez a kísérteties hang?

— Jacques Locard... valld be... valld be...

— Ostobaság! Ki beszél?
— Nos Locard, mit jelent ez a komédia? De milyen halvány az arcod! Talán a pincéből beszél fel valaki?

— Jacques Locard, gyilkos!
— Nem igaz! Ki merete ezt mondani?
— Jacques Locard, te meggyilkoltad az öreg Pierret... gyilkos!

Kiáltások, szitkok hallatszottak minden oldalról, Locard úgy viselkedett, mintha megőrült volna. Nyakához kapott, le akarta tépni nyakkendőjét.

És a hang könyörtelenül beszél, mintha a sirból jönne. Folyton ismétli e szót: »Gyilkos! Locard tédre rogy, feláll, ismét lerogy... No igen!... Vallomást tesz... Igen ő gyilkolta meg az aggastyánt, ő rabolta ki... csak e hangot ne hallana már!...»

De hallania kell...
— Az óra beszél! — ordított fel egyszerre s az órához rohant és azt örült dühvel feldöntötte... egy ládika csett ki belőle, mely papírlappal volt befedve...

Pierret, aki kunn hallgatgózott, beugrott az ablakon és torkon ragadta Locardot.

— Ti mindnyájan hallottátok; — kiáltotta dörgő hangon. Ez az ember gyilkolta meg atyámat!

— Ime esküdt uraim, — szolt az államügyész, a tudomány egy talalmánya az igazságügy szolgálatában! A gyermekszereztet arra a szellemes gondolatra vezette ezt az egyszerű órásmestert, hogy a hallhatatlan Edison fonografját összekösse egy óra szerkezetével. Számítása kitűnően bevált. A gyilkos megtörve vallotta be szörnyű bűnét, érte érte méltó büntetés.

— Tudommal soha meg nem bántottam, hiszen nem is ismerem, — szolt az óras csodálkozva, majd hozzátette: — Azt tudom szegény jó atyámtól, hogy szülei földhöz ragadt szegények voltak és hogy ő maga, amíg szegény ember volt, nem igen tudta a különbséget az enyém és tied között...

— Ugy ám! — folytatta tovább a szomszéd az eszmecserét. — Aztán egyszerre nagy vagyon jutott a kezére. Senki sem tudja, hogy honnan kapta. Ő ugyan azt mondta, hogy valahol egy messze rokon hagyta rá. De ki tudja, igazat mondó-e?
— Ki tudja igazat mondott-e! — szolt gépiesen az óras és elgondolkozott.

A szomszéd eltávozott és Pierret egyedül maradt gondolataival. Atyja gyászos végére gondolt, a gyilkosság körülményeire, a gyilkosra, kinek sikerült az igazság megtörő kezét kikerülni... Aztán eszébe jutott Jacques Locard különös viselkedése és a szomszédjával imént folytatott párbeszéd. Egyszerre a homlokára ütött a kezével, felugrott, a műhely hátsó részébe sietett, honnan egy fiom ládikát húzott elő; majd kinyitotta az ingaóra szekrényét, nyilván azért, hogy az órát mielőtt elszállítaná, felhúzza...

Jacques Locard házában nagy vendégség van. Az óra nagy hatást tett a parasztoi fényel berendezett ebédlőben, hol a

épp úgy, mint most, két táborra osztottak a politikuskok, azok, akik a realitón és azok, akik a perszonál unió mellett foglaltak állást.

Ha tekintjük a jelenlegi szomorú bizonytalant, lényegében csak arról van szó.

Égyrészt a teljes különválaszt, önálló vámtérületet, külön hadsereget, külön diplomáciai képviselőséget és tisztán csak egy közös fejedelmet, ki fején két, egyébként teljesen különálló koronát visel, valjaki programjainak azok, kik a 48-as függetlenségi pártból kikérülve, a perszonál uniónak hívei.

Igaz, hogy érvekkel támogatni, szavakkal terjeszteni és népszerűvé tenni igyekeznek fellegusukat, tudva, hogy a népek millióit lekísíteni képesek szépen mondott jelszavak, tudva, hogy a végső éjszakán történtek veszedelmes példája egy újabb érv látszik lenni a mellett, hogy programjuk megvalósítható, de meg nem gondolva, hogy ez hova vezet, hogy az, amit vesztiténnek és kockázatának, felérne azaz, amit esetleg ily úton kiküzdni képesek volnának.

Ezzel szemben állanak a realitón hívei, vagyis mindazon politikai pártok és pártnyalatok, melyek a 67iki kiegyezés alapjára fektetik politikai programjukat és kik minden haladást és vívmányt csak annak a keretben belől vélik elérhetőnek.

Eppen a mi körünkben, midőn a népepeket a nemzeti érzés ösztöne annyira arra készíti, hogy egy minél nagyobb és minél hatalmasabb népcsoporthoz csatlakozzanak, és szemmel kell, hogy tekintünk a helyzetet és tagabb látkörrel kell, hogy bírjunk annak helyes megítélésére, mint valaha.

Bizonyosnak vehetjük, hogy a nagyhatalmi államok egyetlen állandó biztosítékai csakis a realitón, vagyis az Ausztriával való államkapcsolatnak jelenlegi formájában találhatjuk és a perszonál uniót esetén lehetnének ugyan függetlenek, telve hazafias érzelmeikkel és szép eszméikkel, de az azok megvalósítására szükségeltetve nem rendelkeznek, lesúlyednének a kis nemzeti államok színvonalára, létünk és függetlenségünket folyton féltünk kellene a hatalmasabb szomszédok szeszélyeitől.

Ezt tudva és szem előtt tartva, hogy hova vezet az egyik út és hova a másik, lehet e gyaltalan kételkedni abban, hogy melyik a helyesebb, szabad-e kockázattal, amit eddig kivittünk és most már joggal magunkénak mondhatunk, egy bizonytalan és minden valószínűség szerint rosszabb jövő kedviért?

Ha ezt igazán szívükön viselnek és kellően átlátanak azok, kik a politikai életben vezető szerepre hivatottak, akkor szervez kednének ösztacartanak és komoly munkához fognának mindazok, kik a realitón mellett azért foglalnak állást, mert meggyőződésük az, hogy ez az államforma felül meg legjobban Magyarország felől fogott érdekének és akkor még lehetne remény arra, hogy a jelenlegi nehéz megpróbáltatásból erősebben kerülhetnénk ki, mint valaha.

Ujdonságok

Szentes, 1906. Január 7.

— **Emlékeztető.** Csongrád vármegye közigazgatási bizottságán f. hó 9-én, kedden délelőtt 10 órakor tartja a havi rendes ülését, a vármegyeház kistermében.

— **A póttartalékos családjaier.** A szeretőnül dülő, válságos politikai harcnak kétségben kívül legszánalomraméltóbb, mert egészen önhibájukon kívül lakoló áldozatait, azok a szegény póttartalékosok, akiket most télviz idején hivtak be katonai kiképzésre és szolgálattételre s akinek, jórészt nős, családos emberek, ott kellett hagyniuk meleg otthonukat, kenyérkeresetüket s úgy vonulni be, hogy azt sem tudják: mikor lesz a szabadulásuk. Nálunknál is szánalomraméltóbbak azonban azok a szegény családok, akiket az ő bevonulásuk a kenyérkeresőtől fosztotta meg bi-

zonytalan időre és akik közül bizonyára nem egy lesz rövidesen a legnagyobb nyomornak kitéve. Szánandóbbak ezek a harc tűzvonalába tudatosan, vagy akaratukon kívül szorított köztisztviselőknél is, mert ez utóbbiak bent ének azalkotmányos harcban kockáztatuk, tekintettel a jóléti bizottságokra és a törvényhatóságok részéről velük szemben, kártalanításukra vonatkozóan vállalt kötelezettségre nem olyan nagy s a mellett ha felgesszük, vagy elmozdítjuk a harcba becsodort tisztviselőt, munkaerőjét, munkabéresét, melyet az élet más terén értékesíthet nem veszik el tőle, nem vonják el családjától. Belátuk ezt körülötünk Vasvárhely és Szeged törvényhatóságai és a nevezett városok társadalmának vezető férfiai is, amikor közgyűléseikön ugyabgyó összegzet szavaztak meg szegénysorsú póttartalékosok visszamarad családjai segélyezésére és ugyancs célból társadalmi mozgalmat és gyűjtést is indítottak. Reméljük, Szentes sem marad el e részben. Kötelességünk az akaratukon kívül bajba jutottakat megsegíteni, hogy családjaik ne nyomorogjanak és hiszük, hogy a f. hó 18-iki közgyűlésen megindul a póttartalékosok javára a segélyakció.

— **Csongrád megye tanügye.** Csongrád megye kulturális haladásáról érdekes és kimerítő jelentést mutatott be Scossa Dezső tanfelügyelő a költségvetési bizottság legutóbbi gyűlésén. Az óvoda-ügy annyiban haladt előre két év óta, hogy Csongrádon fölállították a 3-ik állami óvoda, Tápén állami állandó gyermekmenhely szervezetet, Sándorfalván pedig Pallavicini Sándor őrnagy ajándékozott a községnek óvodai épületet, amelyben állami óvoda létesül. Az iskolázás ügye a következő adatokat mutatja. A népszámlálás adatai szerint 26,985 tanköteles talaktott a megye területén, az összes szerint 26,239. A különbözetet a néphullámas okozza. Iskolába járt 16,204 mindennapi és 3714 ismétlő, összesen 19,918; iskolába nem járt 2554 mindennapi és 3767 ismétlő, összesen 6321 tanköteles. Miből azonban az 1902—3. tanévben a nem iskolázók száma 8550 volt, Az iskolázók száma jelentékeny emelkedést mutat. A nem iskolázók legnagyobb kontingense Csanytelekre (121), Horgosra (162), Kistelekre (114), Mindszentre (244), Kiskundorozsmára (968), Tömörkényre (148), Tapéra (135), Szentesre (2391), Derekegyházra (148) és Csongrádra (952) esik. Két év alatt igen jelentékeny áldozatok hozattak a tarthatatlan állapotok pótlására: Algyőn 2 belterületi, Csongrádon 3 bel és 1 külterületi, Horgoson 1 bel- és 1 külterületi, Kiskundorozsmán 4 kül- és 1 belterületi, Kisteleken 1 bel- és 1 külterületi, Mindszenten 4 bel- és 1 külterületi, Sándorfalván 2 belterületi új állami tanítói állás szervezetet, Sövényházán 1 községi jellegű új állás. Új iskolák épültek: Horgoson, Dorozsmán, Kisteleken, Mindszenten, Szegvározt, Sövényházán, melyek költségei meghaladják a 200,000 koronát. A szervezés munkája erőlyesen folyik tovább, mert még vagy ötven új tanostály kellene. A legközelebbi jövőben új iskolák épülnek: Algyőn 3 tanteremmel Csanyteleken 2, Csongrádon 6 új tanyai és 2 belterületi tanterem, Kiskundorozsmán 16 tantermes bel- és 4 külterületi iskola, Horgoson 2 bel- és 3 külterületi új iskola, Kisteleken 2 bel- és 2 külterületi. Tömörkényen 4, Tápén 1 külterületi új iskola. Haladt az iparoktatás is, mert Kiskundorozsmán új

tanonciskola létesült, a szentesinek ügye pedig rendeztetett

— **Pályázati felhívás.** A siketnémák budapesti állami intézetének első osztályába a következő tanévre 45 új növendék fog felvétetni. Ezen kívül a felsőbb osztályokba felvételt nyernek oly siketnémák is, akik eddig valamely vidéki intézetben tanultak ugyan, de akiknek szülői időközben a fővárosba, vagy annak körzetebe költöztek. A vidéki 6 osztályú intézeteket végzett siketnémák itt a VII. és VIII. osztályokban folytathatják tanulmányaikat. Végül a megfelelő felsőbb osztályokba felvétetnek olyan gyermekek is, akik népiszkolai tanulmányaik közben siketültek meg, ott megtanulták a beszédnek szjaírolt való leolvasását és az úton elemi ismereteket megkiesztik. A felvételek vallásra, nemre és nemzetiségre való tekintet nélkül, a folyamodványok beérkezésének sorrendjében fognak eszközöltetni. Az érdeklődőknek részletes tájékoztatást és felvételi nyomtatványokat egyszerre levélbeli megkeresésre díjtalanul küldi az intézet igazgatója Szentesen, VIII. Almássy utca 8 sz.

— **Hangverseny.** Ma este lesz a színházteremben a református-kör nagyszabású hangverseny, melynek kiváló érdekességét kölcsönöz az, hogy Szabolcska Mihály, a temesváriak orsz. híru költőpapja és Fekete Gyula, a jeles egyházi író és szónok is résztvesznek benne. A hangverseny iránt, melyet a kör újonnan épülő díszes háza költségeinek fedezésére rendeznek, városszerzte olyan nagy az érdeklődés, hogy már napok előtt aig lehetett belépőjegyet kapni. A hangversenyt tompóával egybekötött táncvigalom rekeszi be.

— **Agonylőtte a testvérét** Csanytelekről megrzó eseményről értesít ottani tudósítónk. P a p István csanyteleki gazda és a felesége elmentek hazulról s a házban nem maradt más otthon, csak a 13 éves fiuk Lajos és ennek újabb testvére, a János. A fiúk magukra hagya, leakasztották a szagra az apjuk duplacsövű puskaíját és jatszadoni kezdtek vele. E közben a fegyver előrdült és a kis János holtan roskadt össze. A golyó a fejébe furódott s mire a szülék haza jöttek, a gyereket már holtot volt. A vizsgálatot megindították.

— **Teastély.** A jótékony nőgyűlet legközelebbi családias jellegű teastélyt, melyet az egyéti tagok és az ezek által bevezetett vendégek részére rendeznek, a f. hó 13-án lesz a kaszinó termében. A vendégek szorakoztatására ezen az estélyen közreműködnek: Gerőcz Erzsike és Bokody Gizuska úrhölgyek, meg Roth Miklós úr. Az estélyre szóló meghívókat az egylet tegnap küldte szét.

— **Hír a régiségi múzeumról.** A tört. és régészeti tár.ust múzeuma, miután bent rendezkedés folyik, ebben a hónapban nem lesz nyitva a nagyközönségnek. A múzeumnak szant adományokat ezen idő alatt vasárnap délutánonként a múzeumi irodában, más napokon pedig a vármegyeyi közokrházban levő lakasan veszi át a múzeumból. Arra való tekintettel pedig, hogy a városi képviselőtestület a lakbért a múzeumnak nem engedte el, ezentúl nem tagok vasárnap csak 50 fillér, hétköznapokon 60 fillér belépődíj mellett tekinthetik meg a régiségeket.

— **Műkedvelő mulatság Dorozsmán.** A dorozsmai iparosíjak egyesulete Szilveszter ettélyen táncmulatsággal egybekötött, igen sikerült műkedvelő előadást rendezett. Előadatok az alkalommal a Baikirályné és «Kuklirédika cíók» című 1—1 felvonásos vígjátékok mellett sok tréfas, kacagatót monológot. A szereplők sok lelkes tapst arattak ügyes játékkal, különösen kitéűtek: Bene Mariska, Brunner Ilonka, Vácza Irma, Horváth Ferenc, Thuray Gyula, Kárász Ferenc, Sziveri Mihály, Kovács István és Horvát Rudolf. A jól sikerült előadást és mulatságot Csceki Sándor rendőrfogalmazó rendezte.

— **Bánatos az ölete annak, kit faldalmak gyötörnek s csodalatos az, hogy 100**

beteg közül 80 nak köszvénye van s ezek még most sem tudják mind, hogy hol keressék a biztos orvosságot Nos mi megmondjuk. Hozzasanak egy üveg Zoltán-téle kenőcsöt 2 koronáért, kenjék be magukat naponta csak egyszer s pár nap alatt biztosan meggyógyulnak. A rendelések elvezendők Zoltán-gyógytára, Bpest. Szabadságr.

— Uj nyári szinkör a szomszédban. A szomszédos Csongrad képviselőtestülete már huzamosabb idő óta foglalkozik egy díszes nyári szinkör építtetésének eszméjével. Az eszmét Hofflós Istvan dr. várm. tisztviselő pendítette meg, aki minden erő megfeszítésével fáradozott azon, hogy az eszme meg is valósuljon. Fáradozásának köszönhető hogy a vidéki színeszet országos felügyelője Festetics Andor gróf érdeklődése is fölkeltetett az ügy iránt, aki kitámasba helyezte, hogy — ha a község az új szinkör építését tényleg elhatározza, az esetben 10,000 korona államsegélyt eszközöl ki erre a célra. Ugy látszik, a szép eszme most már megértett a megvalósulásra. Erre vall legalább az a körülmény, hogy a csongrádi vezető egyének Budai Janos acsmester földmunka megjelölés terv kidolgozásával. A vasvári szinkör nyári szinkört is nevezett földmunka építette és így a csongrádiak egészen jó helyen kopogtattak, mikor a maguk új szinkörépítésnek tervezését az ő szakavatottságára bízták.

— Hosszú a farsang Örülhetnek a fiatalok hogy lesz az idei farsang. Ötvenöt napon át lehet mulatni, balazni és ha ki akar, meg is hazasodhat a farsang alatt. Az időből bőven futja. Az ismerkedéstől a nasztól 55 nap teljesen elegendő. Csak az a baj, hogy a farsangnak nincs meg már manap az a bája, kedvessége, poézise, ami volt a régi világban. A kedélyek vagy besavanyodtak, vagy kiszaradtak és a mulató fiatalság is túlságosan realis szemüvegben nézi ma már a világot, az életet. Ince ebben is merül most ki a farsangi tema. Amivel csak azt akartuk tudni adni azoknak, akiket illet, hogy az idén nem kell nagyon sietni a balrendezéssel, mert a hó 7-től február 27-ig mindig farsang lesz.

— Fegyver a gyermek kezében. Hirt adtuk róla lapunk előző számában, hogy a dorozsmai tanyák közt lőtt sebbel, holtan találtak a 12 éves Lajkó Zsuzsannát s hogy a különös haláleset dolgában a vizsgálót meggejteti, a helyszínére utazott ki a szegedi kir. törvényszéktől Rigó Endre dr. vizsgálóbíró. Most azt jelentik ebben az ügyben a királyi ügyészségnek, hogy a csendőrség immár kiderítette a kisleány halálának tulajdonképeni okát. Megállapítottak ugyanis, hogy a haláleset alkalmakkor csak ketten voltak otthon a tanyán: az agyonlőtt kisleány és a nővére, Boriska. Boris leakasztotta a szegről az apja fegyverét, jatszogatott vele és közben véletlenségből agyonlőtte a hűgát.

— Gazdabál. A gazdasági egyesület fiatal gazdtagjai f. hó 27-én, vasár szombatián, nagy zártkörű gazdabál rendeznek a városi színházteremben, az egyesület könyvtáralapja javára. A balra szóló meghívókat a napokban küldik szét és a vezetőség már most felkéri mindazokat, akik elnevezésből meghívót talán nem kapnának, de erre igényt tartanak, hogy ez iránt bizalommal forduljanak a rendezőség bármelyik tagjához, aki az akaraton kívül esett tévedést készségesen hozza helyre. A gazdasági egyesület báijai mindenkor családias, festelen jellegűekkel és kedélyességükkel tűnnek ki és éppen ezért gyakorolnak rendkívül nagy vonzórót a közönségre. Hisszük, hogy e részben a f. hó 27-ki gazdabál is méltóan sorakozik majd az egyesület előző évekből volt hasonló vigalmához és hogy éppen ezért ez is fényes sikerrel lesz.

— Köri mulatság. A helybeli katolikus kör f. hó 14-én, saját házalapja javára zártkörű táncvigalmat rendez, saját háza díszes termében. A mulatságra szóló meghívókat már szétküldték és az érdeklődésből ítélve,

kívált, miután a rendezőség is serényen buzgólkodik, szép sikerrel igérkezik a táncvigalom.

* Idült tüdőhurút gyógykezelésnél a »Sirolin-Roche« feltétlenül igénybe vevendő, mivel a legtekintélyesebb egyetemi tanárok egybehangzó nyilatkozata szerint a köpetet legelővidebb idő alatt kevesbíti, esetleges láz leszállítja és az étvágyat előmozdítja. »Sirolin Roche« ugyanegy cressot preparatum, de nem az ilyenmő preparatumok rossz ízével. Teljesen méregtelen és nagy adagokban véve is tökéletesen felemészthető. Naponta 3—6 teakanál elegendő az eset súlyosságához mérten. »Sirolin Roche« kapható a gyógyszerüzletekben.

— Betörés egy vasúti raktárba. Emelttük lapunkban mi is, hogy Petyi Sándor tutajos, egy különben tolvajlásért már többszörösen büntetett egyén, a mult hetekben Szegvár alatt a fenyőökkel kikötvén, ott időzést arra használta föl, hogy betört az ottani vasútállomás raktárba, onnan egy áruval telt ládat kiemelt a mezőre és ott fészegétni kezdte a szakmányt, mikor az örök rajta érték, elfogadták és a szegedi ügyészség fogházába kísérték be. A teljes tőrő ügyében a napokban a szegedi törvényszéknél mar meg is tartottak a tárgyalást, melynek során azzal védekezett, hogy részeg volt és nem tudta: mit cselekszik. A bírók azonban nem adtak hitelt a tolvaj hazudozásának és két hónapra fogházra ítélték el, ami ellen fölébbezést jelentett be.

* „Antidol“ a legjobb gyógyszer: fejfájás, ideges fejfájás és nátha ellen. A szert nem kell bevenni, néhány csepp a tenyéren eldörzsölve s használati utasítás szerint belélegezve, azonnal megszűnteti a bajt. Sok ezer ember használja s mindenki csak őt mond róla. Kérdezzé ismerőseit: hogy használta-e már az Antidol? amely egyszerű hatásáért arany éremmel lett kitüntetve. Egy üvegeske ára 1 kor 20 fill, és 35-ös csomagolható el vele fejfájását. Kapható Müller Mór gyógyszerüzletében Szentesen.

A szentesi

KÖZPONTI TAKARÉKPÉNZTÁR

kötelezvényi és bekebelezési bélyeg nélkül, tehát illetékmentesen és minden külön díj nélkül konvental kölcsönöket 10 évtől kezdve egészen 65 évig terjedő időre 100 frt után 2 frt 30 krtól kezdődő félévi tőke és kamatörlesztéssel. Uj kölcsönöket pedig a egymérsékeltőbb kamatláb mellett ad.

Köszönetnyilvánítás.

A szegény ízr. iskolás gyermekeket felruházó egyesület elnöksége ezúton is hálás köszönetét fejezi ki: Czobor Edith, Götzl Józsa és Hoffmann Rezim kisasszonyoknak és Czuczermann Dezső urnak, kik a december 30-iki teacesty alkalmával kedves és élvezetes előadásikkal közönségünket gyönyörködtették és sikerünk nagy részét megszerették; nemkülönben hálás köszönetét fejezi ki az elnökség mindazon jószívú emberbarátoknak, kik anyagi hozzájárulásukkal nemes célunk elérésében segítségünkre voltak. Felülfizettek: Hazai villamosági rt. 10 kor. Mátyás asztaltársaság; 9 k 20 fill, Dr. Reis Samu 6 kor. Dr. Péter Albert, Vajda Ernő, Alt Miksa, Pollák Manó, Wilhelm m mérnök, Alföldi Ellenzék 5—5 korona. Dr. Czobor Ernő, Molnár Samuel, Nádas Aladár 4—4 kor. Hahn Izidor, Lóvy Henrik, Dr. Pollák Sándor 3—3 kor. Schiffer Márk 2 kor. 40 f. Dr. Czukerman Soma, Fránki Albert, Vajda Antal, Rozenstok és neje, Radó Ignác, Hoffmann Jakob, Lampel Béla, özv. Dr. Pollák Sándorné, Felsenburg Manó,

Dr. László Vilmos, Nagy Imre, Nagy Jenő, Székely Adolf 2—2 kor. Hönigsfeld Géza, Engelmann Albert, Sváb Adolf, Schwartz Albert, Pláger Árpád, Rónai Lajos, Karolyi József, Brüll József, Németh Jenő, Károly Jenő, Reis József, Lalgó Ignác 1—1 koronát.

Irodalom.

A »Vasárnapi Ujság« december 31-iki száma, mely 20 képpel jelent meg, behatóan méltatja kitünő művésznünknek, Székely Bertalannak pályáját s alkotásait Lándor Tivadar cikkével s a mester több újabb s nagy részben eddig még sehol nem reprodukált művészetnek bemutatásával. Szépirodalmi közleményei közt van Szávay Gyula eredeti s Szász István szerzből fordított szép költeményei, P. Abraham Ernő elbeszélése s a »Regénytár« mellékletlen Szemere György eredeti és Hamlin Garland angolból fordított regénye. Szentmiklósi Zoltán hangulatos képe a fővárosi újví vásárt mutatja be, egy cikk az auszterlitzi csatáról szól s gr. Széchenyi István egy levele érdekesen mutatja be a nagy férfúnak nézeteit a nemzetiségi kérdésről. További közlemények: tárcacikk a hétről, Tury Gyula oltárképe a szentjakabi templom számára, Erdődi Béla Duka Tivadar, M. Emin Bey török keltő s Roosevelt Alice és völégénye arcképe, történeti cikkek a régi pesti »Mátyás király« fogadórol s a kelengyére, és möringa eljegyzésre vonatkozó szokásokról, 2 kép a kalabriai földregésről, 2 kép a most oly időszerű disznóölésről s a rendes hetű rovatok: Irodalom és művészet, Közintézetek és egyetek, Sakkjáték Képtalany, Egyveleg stb.

A »Vasárnapi Ujság« előfizetési ára negyedévre négy korona, a »Világkrónika«-val együtt négy korona 80 fillér. Megrendelhető a Franklin-Társulat kiadóhivatalában (Budapest, IV. ker. Egyetem-útca 4. szám.) Ugyanítt megrendelhető a »Képes Néplap« a legolcsóbb újság a magyar nép számára félévre 2 korona 40 fillér.

Piaci árak.

Búza,	8 frt.	—	krtól 8 frt. 30 kr.-ig
Arpa, új	7	»	7 » 80 »
Zab	7	»	7 » 50 »
Tengeri új	7	»	7 » 50 »
Csöves	6	»	6 » 30 »
Heremag	40	»	» 45 » — »
Szalonna	90	»	» — » — »

Hizott sertés 56 frt. — krtól 57 frt. — kr.-ig

Nyilteir.

Dr. Öze Gyula ügyvédi irodájában egy irnok azonnal alkalmazást nyer.

Paksi Sándor

Irházi Sándor-féle donáti 130. számú tanyaaföldjének fele része azonnal eladó. Ertekezhetni a tulajdonossal Dónáton 196. szám alatt, vagy Szentesen II 320. szám alatt Özv. Gyarmathy Sándornál.

Vasúti-menetrend.

Oroszáza—Szentes—Csongrád:					
Mótor	v. v.	Ind.	érk.	V. v.	Mótor
—	321	—	—	10:20	7:39
—	321	—	Szolnok	3:06	10:06
3:20	8:19	3:01	Szentes	8:18	5:32
3:28	8:27	3:13	Kántorhalom	8:17	5:24
3:33	8:32	3:19	Lapító	8:00	5:19
3:40	8:39	3:25	Dónát	7:52	5:12
3:46	8:45	3:35	Körögy	7:45	5:06
3:52	8:51	3:45	Svábmajor	7:37	5:00
4:00	8:59	3:58	Fabian	7:29	4:53
4:07	9:06	4:07	Királyság	7:15	4:45
4:33	9:30	4:42	Gádos	6:54	4:29
4:40	9:37	4:50	Jurenák major	6:34	4:12
4:47	9:44	4:59	Justh-major	6:26	4:05
4:51	9:48	5:04	Eötvös-major	6:21	4:00
4:59	9:56	5:14	Szentlonya	6:11	3:53
5:06	1:02	5:22	Gyopárosi szőlők	6:05	3:46
5:10	1:06	5:28	Gyopárosi fürdő	6:00	3:42
5:14	1:19	5:23	Bónum	5:54	3:37
5:20	1:16	5:41	Oroszáza	5:46	3:31
9:30	2:30	—	Mezőtúr	2:16	2:15
7:53	—	—	Mezőhegyes	—	—
6:36	1:18	7:21	Békéscsaba	4:44	1:48
7:53	2:43	1:01	Szeged-Rókus	3:30	10:59

Feloldószerszertő: BÁNFALVI LAJOS.

Kiadótulajdonos „Szentes és Vidéke” könyvnyomda

Sarkadi Nagy Lajos,

okl. mérnök irodáját III. t. 199. sz. alatt megnyitotta. Elvállal mindenemű mérnöki munkálatokat. 2—2

Özv. Schiller Lipótnénál
egy külön bejáratú bútorozott szoba van kiadó.

tized Betlehem utca 271. szám

A reklám

Allandó, észszerű és ügyes reklámozás minden gyári, kereskedelmi, ipari vállalatnak, üzletnek a lelke, rugója, az éltető eleme.

Hogyan, hol és mikor hirdethető a legkikeresebben, legjobban és legolcsóbban, megtudható az

Általános Tudósító

hirdetési osztályánál

tulajdonos LEOPOLD GYULA szerkesztő

BUDAPEST, VII., Erzsébet-körút 54.

ahol kiváló szakértelemmel, odaadó lelkiismeretességgel, pontossággal és olcsón eszközölnék hirdetések és reklámokat az összes budapesti, vidéki és külföldi lapokban és naptarakban.

Költségvetések és tervezetek ingyen!

Törvényesen védve: Minden utazás és utánnyomás büntetendő **Törvény-nomtudás nem mentés!**

BÍRÓ: Vádolt, Ön az egész é. utolsó pénzt céltalanul érték és hatás nélküli szerekre pazarolta, dacára annak, hogy úgy mint mindenki, Ön is tudhatta, hogy **Thierry féle balzam és cöntifolia-kenőcs** a legmegbízhatóbb és a leghathatósabb szerek minden esetben és ezt a köszönőlevelek ezrei lehet bizonyítani.

VÁDLOTT: Sajnos, többször hagytam magamat félrevezetni és minden nekem kínált érték- és hatás nélküli szerhez folyamodtam, amit azonban őszintén sajnállok.

BÍRÓ: A tudatlanság a törvény szerint nem menthető, vagy igazoló ok. Miért nem hozta meg magának Thierry gyógyszerészről Pregradából a köszönő levelek ezreit tartalmazó füzetet, amit bárki is ingyen és bérmentve megkaphat?

VÁDLOTT: Ez a körülmény, sajnálatomra, előttem ismeretlen volt.

BÍRÓ: Azon kikötéssel, hogy e mulasztást a jövőben pótolni fogja, most f. bmentem azon vád alól, hogy az önmaga és családja iránti gondosságot elmulasztotta De ígérje, hogy jövőben óvakodni fog lépre menni és nem veszi majd a sokféle hatás nélküli haszontalan szereket és hamisítványokat s csakis a Thierry-féle balzamat és cöntifolia kenőcsöt fogja meglepő hatásuaknak tartani. Az egészség törvényeit okvetlen be kell tartsnunk, mert ezek elhanyagolása betegségek és a szervek elgyengülése által bűnhődnek. Az emberiség segítségére, a betegségek és tájaldalmak lecsillapítására legbiztosabban Thierry szerit szolgálnak és senkinek sem kell tovább hiábavalóan szenvedni, ha ezen olcsó szerek miníg a haznál vannak és állandóan alkalmazzak.

A Thierry-balzsam páratlan szer köhögés, katarzus, mellfájás, tüdővész, toroklob, rekedtség, bronhitis, májelfajulás, gyomorgöröcsök, kolika, emésztési zavarok és különösen influenza ellen és biztos gyógyulást hoz mindenkinek.

ÁRA 12 kis., vagy 6 dupla-tüveg, vagy pedig egy nagy különlegességi tüvegnek 5 korona bérmentesen.

Thierry cöntifolia-kenőcse a netovábbja a szereknek sebek és gyulladásoknál, mell és mellkeményedéseknél, kelészeknél, sérüléseknél, karbunkulusoknál, kelevényeknél, hólyagoknál és gyermekfeltöréseinél. Megpuhit és megnyit minden szalkát vagy a testbe jutott idegen dolgot. Idejekorán alkalmazva megakadályoz minden vérmérgézt és feleslegessé tesz minden operációt.

Egy tégely ára bérmentve 3 korona 60 fillér.

A tájékoztató füzetet ezernyi elismerőlevéllel bárki is ingyen és bérmentve megkapja.

A szerek szétküldése cs. k. s a p. n. z. előzetes beküldése vagy utánvétel mellett történik.

Megrendelési cím:

26—1

THIERRY A. gyógyszerész Pregrada.

Rohitsch Sauerbrunn mellett.

Raktár Budapest, Török József gyógyszertára és D. Egger J. és L. gyógyszertára. Vértess L. Lugos, valamint minden gyógyszerüzletben és drogeriákban.

Allein echter Balsam aus der Schatzkammer Apothekes des A. Thierry in Pregrada bei Rohitsch-Sauerbrunn.

A már 20 év óta fennálló
Szentesi Kölcsönös
Segélyző Szövetkezetnél
40 filléres

heti betétes részvényjegyek az 1906., 1907. és 1908. évekre már most jegyezhetők **hétfői és csütörtöki napokon** délután.

Ezen betétekre a résztvevők háromévi törlesztéses kölcsönöket kaphatnak.

Hivatalos helyiség: Mócz Kálmán kereskedő úr emeleti helyiségeiben.

Kiadó bolthelyiségek.

A Koszuth-útcái **Weisz udvarban** egy **bolthelyiség** azonnal kiadó. — Értekezhetni ugyanott a tulajdonossal. 2—2

Eladó szőlő.

Nehai Szűcs Dániel örökösei tulajdonát képező nagyhegyi szőlő eladó. — Értekezhetni lehet I. t. 214. szám alatt.

Onodi Géza

I. t. 182. sz. a. háza és alsóroti földje eladó; a ház esetleg bérbe is adó.

1500 métermázsa jó minőségű

GYEPSZÉNA

ELADÓ

SCHIEER EDÉNÉL

NAGYHALMÁGY, Aradmegye.

Oltóság! Leikilmeretesség!	Saját érdekébe hirdetés kiadására	LEOPOLD GYULA Budapest, Erzsébet-körút 64.	hirdetési irodája által, Budapest, Erzsébet-körút 64.	Székhatóság! Pontosság!
MINDEN HÖLGY ELŐNYE Olcsón és a mellett mégú dírtalan és elegáns ruházkodás! Saját érdekében kérje ezért döstartalmu mint a-gyűjteményünket, melyet megkötésbe kötött ingven és barmatra költ a WIENER MODERN UNION Bécs, I., Schottenring 10	VÉRSEGUENYSÉG, ÉTVÁGYTALANSÁG, IDEGENSÉG gyógykezelés a gyógy győzeleket eredményező a legkésőbb kezintmény. IRIEGNER-féle TOKAJI CHINA-VASBOR. Valódi tokaji borból készült, tehát nem távozandó ósma más készítményre! Rósditvél kelleme isz, edeset, lágyulja a vort. Első üveg ára 3-20 kor Nagy üveg 4 kor. - Kapható győgytárban. Postán küldi. KORONA-GYÓGYSZERTÁR Budapest, Mátyás-édr.	SZIMON ISTVAN FÉLE GYÓGYEREJŰ SÓS-BORSZESZ MINDENÜTT KAPHATÓ	Szőnyegeket takaró függő-árkátorszőnyegeket készíttelgyőgytár Szőnyeg S. SCHEIN ca. 60 k. údv. száll. WIEN, I., Bauernmarkt 12. Dószárlalmó képes ingven és barmatra.	Ön nagyon idősnék látszik! Fesse haját a CZERNY-féle Tanningene HAJFESTŐ-SZERREL
Császárfürdő téli és nyári gyógyhely BUDAPESTEN. Prospektus kívánatrinyen és barmatra	Előrangú kénes hévíví gyógyfürdő pártalan gőzfürdővel, legmófernebb körös és külön iszapfürdőkkel, pom-pás ásványvíz-uzsodákkal, kó- kád-kegél, villamos víz-, szénásvány- napfürdőkkel. 300 kényelmes lakóköszóval. A legszólidabb kezelés.			

PLATSCHEK VILMOS
elismert legolcsóbb, legszólidabb
FÉRFI- és GYERMEK-ruha áruháza
Budapest, IV., Központi Városház. (Károly-körút).

Dr. Kovács kóspasztája
3 nap alatt biztosan hat. Tégelye K 1-20
Dr. Kovács győgytára
Bpest, Gyár-E. 17.

"SMITH PREMIER"
képviselői keresztemek
RUDAPST ANDRÁSSY ÚTJA

SMITH PREMIER N° 5
kepes árjegyzék ingyen.
AVILÁG LEGJOBB ÍRÓGÉPE.

BALASSA FÉLE UGORKATE
Pattanás, kiütés, szeplő, májfolt, sötét ránkcsok is eltűnnek az arczró! a valódi angol használatu által.
Egy üveg ára 2 korona.
Hozzá ugorkaszappan 1 k. püder 1-20, K.
Fásztékó- dezi hely: **BALASSA KORNÉL** győgyszertára Bpest-Erzsébetfalva.

KATZER
-félszénv társaság megóvó-intézete az első és legnagyobb. 1/4 millió részvény-tőke.
Katzér szórmedrál az egész világon el vannak terjedve és előrangnak.

KISS SZERENCSEJE NAGY
VÁSÁROLJON CSAK **KISS-FÉLE**
SZERENCSE-SORSJEGYET **KISS-KÁROLY-TÁRSÁ**
BUDAPEST-ERZSÉBET-KÖRÚTJA

A MÁLNÁSI SICULIA GYÓGYFORRÁS
kiváló összetételű égvényes sós savanyúvíz, amely tapasztalatom szerint megbízható gyóghatással bír a légzőszervek, valamint a gyomor és bélszatorna hurutos bántalmáinál, egy-szintén a húgy és ivarszervek hurutos és vérpangásos bántalmáinál is. Jó hatást gyakorol továbbá a belek atoniája és a hasi vérbőségéből eredő májbak ellen. A „Siculia”-forrás beisó használatának fürdészel való egyesítése oszlató hatást fejt ki a női medence szervek idült izzadmányainál. A tüdőgyómör kezdetleges eseteiben, valamint a gümős-görvényes nyirkmirigy daganatok ellen jó sikerrel alkalmazható. Célszerű segédkezést képez az elhízás és idült köszvény gyóghításában is. Ezen sokoldalu használatosságánál fogva méltán számolt tarthat az orvosok figyelmére.
Budapest, 1905. január 8.
Dr. Korányi Frigyes,
egyetemi tanár, Méreádsítel tag, a M. Tud. Akad. tagja, etc. etc.
Székítélő a kézzel imajdónos „SICULIA” természetesen szénásvat sőtölő gyár r. e MÁLNÁSPÖRDÖM Háromszáz v.m. Cím: SICULIA, MÁLNÁSFÜRDŐ. Főráktárak Budapesten: IV., Múzeum-körút 7., és minden nagyobb városban.
Kérjük a SICULIA névre figyelni!!!!

Szénásvy szab. Árpád
RAJZ-ESZKÖZ.
az összes közép-iskolákban a legjobban be-ült **MAGYAR KÖRZÖ**
MINDENÜTT KAPHATÓ.

A málnási „Siculia gyógyforrás“ főráktára és vezérképviselője: Csongrád, Csanád, Békés, Torontál, Bácsbodrog megyék és Pestpilis-Soltkiskun megye déli részére.
Freyberg és Türk ügynökök **SZEGEDEN**. Kapható: gyóghszertárakban és fűszerüzletekben. **BUDAPESTEN**. Főráktár: **LUX M. drogueria.**

Tüdőbajt,
köhögést, elnyákköszóket, erős meghűlést gyóghyt
Halápi-féle Hársta-szörp
egy üveg ára 5 korona
Kapható: „Apostol-gyóghszertárban”
Bpest, Jászai-körút 63. sz.

HETI BETÉTES RÉSZLETEK!
I KORONA
hetenkénti befizetések mellett
már jegyezhetők
A SZENTES-VIDÉKI TAKARÉKPÉNTÁRNÁL.
Ezen betétekre a részletvevők előnyös kölcsönöket is nyerhetnek.

Valahára
megszabadultam szenvedéseimöl, mióta a „György életbalsamot” használok és a gyógherejét nem tudom eléggé dicsérni! Így írja Török Anna, Uzódról (Pest megye). Számítalan beteg találta egészséget a „György életbalsam” által, melynek gyóghhatása csodálatos, kiváltképen: gyomorhaj, bélhaj, étvágytalanság, influenza, kolika, fáz, oszú, köszvény, fej- és fogfájásban szenvedőknél, 8-4.711. elismerőlevél bizonyítja ezt. - 12 kta vagy 6 nagy dupla üveg 4 kor. 50 fill. barmatra. Minden hely rendeléshez 1 üveg ingyen lesz mellékelve pontos használati utasítással. Székítélő az egyedült készítő:
Városi gyóghszertár Tomesvár, Szt.-György-tér 1831.
Ezen házirés ne hiányozzon egy osaládnál sem. György lovag védjegy.

György lovag védjegy. 5-1

EGY KORONÁS

HETI BETÉTES RÉSZJEGYEK MÁR
JEGYZHETŐK A
Szentesi központi takarékpénztárnál.

Iroda-áthelyezés!

Ezennel van szerencsém üzletfeleimet és ismerőseimet értesíteni miszerint közel 30

év óta

V., Fürdő-utca 3. szám alatt
éteztet hirdetési irodámat, a ház lebontása
folytán, f. é. november hó 1-én

Budapest, V., Mérleg-utca 12. sz. alá

helyeztem át. Kötőnő tisztelettel

✻ **Eckstein (Elek) Bernát** ✻
hirdetési irodája

Budapest, V., Mérleg utca 12. szám.

== Telefon 36-24 ==

Egy jó házból való fiu
lapunk nyomdájában
TANULÓNAK

== felvétetik. ==

Óvó különlegességek, valódi francia és amerikai gyártmány, eredeti csomagolásban!

Urrosilag ajánlva! Föltétlen biztos
Ara koronaértékben tucatonként: 2, 4, 6, 8, 10, 12.
Édíg fölülmulhatatlan eredeti amerikai udjónság
„Silk Finish Nevertear“

Rendkívüli finomsága és nyújthatósága folytán teljes biztonságot nyújt — Ara tucatonként kor. 10—12. Bouts-americans (rövid mag-övszer), tucatonként 6, 8, 10. Női övszer »Pessarium oclusivum« Mensinga tanár szerint, orvosi rendelre. Ara 3—5 Valódi francia óvó biztonsági szivacsak (sz. fey-sponges) ára tucatonként 6—12 korona.

Uj! Auto vaginal spray! a legbiztosabb és legkényelmesebb női védő külsőlegesség. Sok ezer elismert nyilatkozta! Ára 15 korona.

Óvás! Ne engedje magát befolyásoltatni olcsóbb árúkkal, mert csakis a valójában eredeti amerikai övszerek felelnek meg a célnak!!! 20—1

Havibaj kötők „DIANA öv“.

Haskötők (lógó has köldök, sérv vagy gyomorhaj ellen!) — (Női kiszolgálás)

Gummi-görcsér harisnyák értágulás, dagadt láb és gyermekláb ellen. Mindennemű a betegpótláshoz és betegegyelemhez szükséges higiénikus eszközök eredeti gyári árak mellett.

Kérje ingyen és bérmentve a legújabb kimerítő árjegyzéket zárt borítékban, titoktartás mellett.

Keleti J. orvos-sebészeti mű- és kőszergyárból Alapítva 1878.

Budapest, IV., Koronaherozaj utca 27/21. E hirdetésre hivatkozók gummiaru ren delésüknel 20 százalék árkedvezményben részesülnek.

Kiadó vagy eladó ház.

III. sz. 33. szám a. Nagy Aron-féle házban egy 3 szobából álló úcai lakás melkkelhiségekkel együtt kiadó, esetleg az egész ház örök áron eladó. Érkezhetni dr. Péter Albert ügydédel

Érsek Imre I. t. 698. számú sarok-háza, mely alatt szép nagy pince is van, bármiféle üzletnek alkalmas, olcsón eladó.

Minden könyvkereskedés útján megrendelhető a negyvenhatodik kiadásban megjelent, pályadíjat nyert műve Dr. Müller egészségügyi tanácsosnak,

a megzavart ideg- és szekszuális rendszerről.

Bérmentve, borítékban megküldi 1 kor. 20 fillér levélbélyeg ellenében

52—20 CURT RÖBER, Braunschweig.

5 korona és több napi kereset

Házimunka-kötőgép társulat

Keretetnek mindkét neműk egyének, akik gépeiken kötnek. Egyszerű és gyors munka otthon a háznál, egész éven át. — Semmi előismeret nem szükséges. — Távoltság mísem határoz s a munkát mi adjuk el.

Prága, Petersplatz 7, 1—570

Házimunka kötőgép társulat

Thos H. Whittick és társa

50—18

Védjegy: „Horgony“

A Liniment. Capsici comp.,
a Horgony-Pain-Expeller pótléka

egy régióknak bizonyított házászer, mely már több mint 36 év óta legjobb fájdalomcsillapító szereké bizonyult készvényé, csámát és meghűtéseknel bedörzölés-képpen használva.

Figyelemztetés. Súlyos hamfáltványok miatt borásárlások óvatossá legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, amely a „Horgony“ védjegyével és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegokban 50 fillér, 1 kor. 40 f. és 2 korona és úgyszólván minden gyógyszerboltban kapható. — Főiskola: Török József gyógyszerésznél, Budapesten.

Richter gyógyszerártára

az „Arany Árszállóhoz“, Prágában. Előszobhatóság 6 év, Működésnapj 20 év.

Aradi Bútorkészítő Iparosok Szövetkezete

(mint az Országos Központi Hitelszövetkezet tagja.)

Van szerencsénk a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy ARADON levő helyiségünket f. év március hó 15-től kezdve tetemesen megnagyobbítottuk és azt Atzél Péter-utca 3. szám alá, a színház főbejárataival szemben helyeztük át.

Állandóan raktáron tartunk kizárólag az egész országban jó hírnévnek örvendő aradi iparosok által készített munkákat a legtilszeszerűbb és legjobb kivitelben.

Elvállalunk teljes lakásberendezéseket, továbbá kávéházak, fürdők, szállodák és irodák berendezését.

Kívánatra rajzokkal és tervezetekkel szolgálunk, esetleg megrendelések átvétele végett üzletvezetőnk:

Székelly (Spitzer) Ferencz úr, ki e téren teljes jártassággal bír és aki a csabai Reisz és Porjesz cégnél 8 évig működött, rajzokkal és mintákkal felszerelten, a nagyérdemű közönség kényelmére odaítázik.

51—42

Kiváló tisztelettel:

Aradi Bútorkészítő Iparosok Szövetkezete
mint az országos központi hitelszövetkezet tagja.